

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Šienapjūtės baruose

Nors pas mus, palyginti, kruopščiai buvo ruošiasi šienapjūtei, tačiau pirmosios šio darbinio dienos išryškino ir kai kurias spragas. Sunku buvo pasiekti ką tik gautos savaišės šienapjūties E-301 normalų našumą. Inžinerinės tarnybos darbuotojai ir patyrę mechanizatoriai, įsigilinę į šį reikalą, nustatė, jog iš pradžių buvo neišvengta naujosios technikos surinkimo ir darbu organizavimo klaidų. Tik šiuos trūkumus pašalinus, buvo gautas norimas efektas. Šiuo metu vairuojamas naujasis šienapjūtės mechanizatorius Steponas Navickas kasdien į pradalges suguldo žolę nuo 20 ha ploto. Mechanizatoriai Antanas Žižys ir Vladas Rutkauskas, vairuojantys traktorius su mažesniu našumo šienapjūtimis, kiekvienas kasdien nušienauja po 6 ha

RYŽTAS IVEIKIA KLIŪTIS

pievų. Bet kaip nupjauti žolę išdžiovinti? Tai mums nelengvai įveikiama problema. Tikėtasi, jog iki šienapjūtės pradžios gausime vieną GVK-6 ir vieną KP-320 tipo grėblius-vartytuvus. Tačiau kol kas negautas nė vienas. Tinkamų darbui traktorių skersinių grėblių ūkyje irgi nėra. Su turimais dviem grėbliais vartytuvais, kaip besisuktume, sunku laiku apvartyti žolę ir paruošti visą šieną tik labai geros kokybės. Todėl, esant būtinam reikalui, šieno vartymui numatome panaudoti savaišę šienapjūtę. Pasitelksime ir visus turimus arklinius grėblius.

Dauguma šieno numatome presuoti. Šis darbas patikėtas mechanizatoriams Vytai Imbrasui ir Stasiui Daugudžiui. Ryšuliai tiesiog iš presų mechanizatoriai sumetami į priekabas. Kaitri saulė greitai džiovina, tačiau nelaukiame, kol žolė lauke visai

išdžiūsi. Visose daržinėse yra įrengta aktyvioji ventiliacija, ir čia šienas baigiamas džiovinti. Po stogu jau įvežta 50 tonų labai gero šieno.

Lygia greta kolūkyje gaminamas šienainis. Jo gamybos užduotį — 1800 tonų — esame numatę 200 tonų viršyti. Apvartusią žolę šiam pašarui E-281 smulkintuvu smulkina kolūkio darbo pirmūnas, mechanizatorius Stasys Palavenis. Susmulkinta masė į tranšėjas vežama trimis galingais T-150K tipo traktoriais 9 tonų talpos priekabomis. Be to, žaliosios masės vežimui dar panaudojamos 2 automašinos. Tranšėjose ši masė nuimama, darbą organizavus dviem pamainom. Dieną šį darbą atlieka vikšriniais traktoriais Borisas Apčėnikovas ir Edmundas Vainonis, naktį juos pakeičia vairuojantis galingą ratinį traktorių Alfonsas Andriūnas. Dabar jau suslėgta 500 tonų žaliosios

masės. Šieno ir šienainio masės transportavimui dar paruoštos septynios 4 tonų talpos priekabos.

Pirmosiomis šienapjūtės dienomis buvę nesklaidumai įveikti. Bet mums kelia nerimą atsarginių dalių trūkumas. Vartytuvams negaunama plastmasinių įvorių. Pabandėme jas pasigaminti patys savo dirbtuvėse iš polietileno vamzdžio. Pavyko, o ar ilgai jos tarnaus — parodys darbo praktika. Bet kur gauti hidraulinių šlanų traktorinėms priekaboms? Bent vienam slangiui sugedus, transporto priemonė ilgai išsina iš rikiuotės.

Šienai ir šienainiai gaminti pas mus skirta 600 ha pievų, ganyklų, daugiamečių žolių. Todėl skubame sudoroti žolę, kol ji neperaugusi.

D. Lingienė
„Atžalyno“ kolūkio
vyr. ekonomistė

Didinant meistrų vaidmenį

Rajono pramonės įmonių ir statybinų organizacijų kolektyvuose šiuo metu dirba 110 meistrų. Nuo šių žmonių — techninių brigadų vadovų sumanumo ir iniciatyvos, reiklumo ir pareiškimo žymiu mastu priklauso jų žinioje esančių darbininkų, statybininkų darbinė nuotaka, susiklausymas, socialistinio lenktyniavimo organizavimas, kolektyvo narių auklėjimas.

„Pagrindinė TSRS ekonominio ir socialistinio vystymo kryptys 1981–1985 metams ir laikotarpiui iki 1990 metų“ iškeltas svarbus reikalavimas — „VISOKIERIOPI UGDYTI KADRŲ INICIATYVĄ IR SOCIALISTINI SUMANUMĄ, SUGEBEJIMĄ IZVELGTI PERSPEKTYVĄ IR MOBILIZUOTI DARBO ŽMONIŲ KOLEKTYVUS ISKILUSIEMS UZDAVINIAMS SPREŠTI“. Siekiant didinti meistrų vaidmenį gamyboje ir dirbančiųjų auklėjimo srityje, kelti jų atsakomybę už darbo drausmės stiprinimą ir darbų kokybės gerinimą, veltinų vėlimo fabriko „Spartakas“, vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynos“ ir kitų gamybinų kolektyvų partinės organizacijos savo susirinkimuose ir partinių biurų posėdžiuose išklausyti meistrų ataskaitas, apibendrinti geriausius dirbančių meistrų patirtį, kryptingiau nubrėžti jų veiklos uždavinius. „Spartako“ fabriko administracija ir partinė organizacija deramą dėmesį skiria gamybos meistrų paruošimo, jų atestavimo ir kvalifikacijos kėlimo klausimams. Čia mažiau patyrusius meistrus šeluoja, jiems suteikia reikalingą pagalbą turtingesni patyrimą sukaupę meistrai — šio darbo veteranai. Tiek šioje įmonėje, tiek Statybos ir remonto valdyboje. Vyno pramonės gamybinio susivienijimo meistrų veiklai koordinuoti ir jų patyrimui paskleisti yra sudarytos meistrų tarybos, gerai užsirekomendavusius meistrus atestavimo metu suteikiami meistrų vardai pagal klases. Nuosekliai organizuojamas darbas meistrų tarpe, skiepijamas jiems didesnis reiklumas, kaip taisyklė, padeda skatinti jų iniciatyvą: meistras principingiau ir dalykiškiau savo nuomonę išsako gamybinuose pasitarimuose, pateikia vertingus pasiūlymus gamybos organizavimo tobulinimo, mechanizmų našaus panaudojimo, medžiagų ir žaliavų taupymo ir kitais aktualiais klausimais.

LKP Anykščių rajono komiteto biuras, savo posėdyje apsvarstęs klausimą „Dėl rajono pramonės įmonių ir statybinų organizacijų pirminių partinių organizacijų ir administracijų darbo, didinančių meistrų vaidmenį gamyboje, įgyvendinant TSKP XXVI suvažiavimo nutarimus“, ypač atkreipė šių gamybinų kolektyvų vadovų ir partinių organizacijų sekretorių dėmesį į tai, jog būtina ateltyje gerinti meistrų kokybinę sudėtį, nuolat rūpintis jų kvalifikacijos kėlimu. Kilojamosios mechanizuotos kolonos visi 3 meistrai, turintys specialų vidurinį išsilavinimą, šiuo metu neakivaizdiniu būdu mokosi Vilniaus inžineriniame statybos institute. Tačiau kai kuriose rajono statybinėse organizacijose meistras dirbantis žmonės dar neturi įgiję specialaus vidurinio išsilavinimo ir niekur šiuo metu nesimoko, o Anykščių mechanizuotoje kolonoje iš 9 meistrų — net 5 yra praktikai.

Patirtis rodo, jog meistras sėkmingiau gali suteikti jam pavaldžių darbininkų pastangas gamybinį užduotį ir socialistinių įsipareigojimų vykdymui, jeigu jis pats atkvepsnė pozicija užima visuomeninėje veikloje, būna reiklesnis ir principingesnis, skiepijant darbininkams teigiamus dorovinius bruožus, ugdamas jų šeiminingą požiūrį į darbą.

Kasdien bendraudamas su kolektyvo nariais, meistras didesnę auklėjamąją poveikį sugebės daryti kiekvieno darbininko sąmoningumui ir gamybiniam aktyvumui, jei bus atidus ir jautrus žmonių poreikiams, rūpinis jų darbo ir buitės sąlygų gerinimu. Kad meistro įtaka vis labiau stiprėtų žmonių auklėjamajame procese, kad jis sugebėtų išsikvoti pagristą autoritetą ir pagarbą kolektyve, partinėms, profsąjunginėms ir komjaunimo organizacijoms tikslinga būtų ugdyti ir visokeriopai remti vertingą meistrų iniciatyvą, plačiau paskleisti jų sukaupą teigiamą patyrimą ritingo darbo ir socialistinio lenktyniavimo organizavimo srityse. Tam tikslui veiksmingiau vertėtų panaudoti meistrų tarybas, sieninę spaudą, vaizdinės agitacijos priemones.

MEISTRIŠKUMAS REIKALINGAS KASDIEN

I tradicinį, jau vienuolikąjį rajono mechanizuoto melžimo meistrų konkursą susirinko daugumos ūkių geriausią patirtį turinčios karvių melžėjos. Kartu šiame renginyje dalyvavo ir ūkių vyriausieji zootechnikai. Konkurso dalyvių svečiai, nuosirdžiai sutiko Elmininkų eksperimentinio ūkio kolektyvas, sudaręs fermoje tinkamas sąlygas pasirūngti mechanizuoto melžimo meistras.

Pirmąją konkurso dieną savo sugebėjimus išbandė 24 melžėjos. Septynios, geriausios, tadien pasirodžiusios, pateko į finalines varžybas. Kartu su jomis rungėsi ir daugkartinė ankstesnių rajono konkursų prizininė elmininkietė Marytė Siukščiuvienė.

Ir šį kartą finalinėse varžybose šeiminingų atstovų sekėsi geriau už viešnių. Marytė Siukščiuvienė vėl tapo XI konkurso nugalėtoja. Antrąją vietą iškovojo Danutė Sriubienė — „Anykščių šilėlio“ kolūkio karvių melžėja, ne kartą rajone laimėjusi prizines vietas tiek pagal savo meistriškumą, tiek

pagal prižiūrimų gyvulių produktyvumą. Trečioji vieta atiteko Cerniachovskio kolūkio atstovui Steponui Vitkunui. Jaunųjų melžėjų tarpe pirmąją vietą iškovojo Raguvėlės tarybinio ūkio karvių melžėja Zita Beriozovienė. Be to, konkurse teigiamai įvertinimo susilaukė „Ateities“ kolūkio karvių melžėja Liucija Ščirbinskienė, geriausiai ir sparčiausiai išardžiusi ir surinkusi melžimo aparatą.

M. Siukščiuvienė buvo apdovanota LKP rajono komiteto, rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto, LLKS rajono komiteto ir Žemės ūkio darbuotojų profsąjungos rajono komiteto pereinamuoju prizui, o Z. Beriozovienė — LLKS rajono komiteto garbės raštu. Konkurso prizininkams buvo įteiktos premijos.

„Mūsų korespondentas šio konkurso rezultatus paprašė pakomentuoti rajono Žemės ūkio valdybos vyr. zootechniką A. Kalinauską. Spausdiname jo pasakojimą.

— Visos konkurso dalyvės pasirodė turinčios neblogus profesinius įgūdžius, pakankamai teorinių žinių. Tiesa,

nereta iš melžėjų, dėl neįprasto tokio pobūdžio varžyboms, šiek tiek jaudinosi.

Konkurso metu išryškėjo ir tam tikros būdingos klaidos. Kai kurios melžėjos pernelyg skubotai, paviršutiniškai masažavo karvės tešmenis, pavėluodavo po nuplovimo ir masažo uždėti aparatus. Ypač didelės nuovokos ir meistriškumo reikia, norint iš anksto apskaičiuoti, kada bus pamelžta pirmoji karvių pora ir reikės perdėti aparatą antrajai porai. Kai kurios melžėjos per ilgai išlaidė melžimo aparatą ant pirmosios poros karvių tešmenų, o antrosios grupės gyvulių per vėlai pradėjo ruošti melžimui. Kitos konkurso dalyvės, priešingai, pernelyg paskubėjo masažuoti antrosios grupės karvių tešmenis.

Nereta melžėja vis dar atlieka daug nereikalingų judesių. Čia ji pritupia prie melžiamos karvės, glosto tešmenį, čia pereina prie kitos... Gyvuliui tai nekenkia, bet nedera pamiršti, jog dauguma melžėjų dabar prižiūri maždaug po 50 karvių. Jei aplink kiekvieną gyvulį tūpčios, iš glostys, tai ir pačios melžėjos be reikalo pavargs.

Judesių tikslumą, taisyklą melžimo mechanizmų eksploatavimą, žinoma, reikalinga pasiekti kiekvienoje pieno fermoje kasdien. Kur karvės mechanizuotai melžiamos, nesilaikant šio darbo taisyklių, ten nemaža gyvulių susgera tešmenų ligomis, neretai tokias karves nirma laiko tenka išbrokuoti. Konkursą dalyviai, demonstravę taisyklingus melžimo įgūdžius, vieni iš kitų patvirtino pasimokę, be abejo, galės perteikti šį patyrimą ir

visiems kitiems fermų darbuotojams.

Jokių būdu negalima paleisinti požiūrio į ūkių vadovų ir specialistų, kurie nerado reikalo į šį konkursą pasiųsti melžėjų ir patys į jį neatvyko. Pasigedome konkurse Andriūniskio, Levaniškio, Svėdasų, „Vienybės“ kolūkių, Jakšiškių tarybinio ūkio atstovų. O jų jėgų išbandymas su patyrusiomis varžovėmis pastarųjų ūkių melžėjoms būtų tapęs gera meistriškumo mokykla.

Norėlusi padėkoti elmininkiečiams už nuosirdų rūpinimąsi konkurso sėkme, palinkėti jų ūkio atstovai Marytė Siukščiuvienėi sėkmės respublikiniame konkurse, kuris įvyks šio mėnesio pabaigoje Raudondvaryje.

Žintos apie šienapjūtės elgą rajono ūkluose

1981 m. birželio 8 d.

Ūkio pavadinimas	Nušienauta viso proc.	T. sk. šienai ir šienainiai proc.	Pagaminta žolės miltų proc.	Ūkio pavadinimas	Nušienauta viso proc.	T. sk. šienai ir šienainiai proc.	Pagaminta žolės miltų proc.
Andriūniskis	11	13	11	Skieponys	12	13	1
„Anykščių šilėlis“	14	16	7	Surdegis	21	26	7
„Ateitis“	12	18	*	Svėdasai	6	6	6
„Atžalynas“	19	21	*	„Svyturys“	15	15	8
„Aukštakalnis“	16	16	8	„Už taiką“	12	12	4
„Aušra“	14	16	*	„Vienybė“	12	9	*
Cerniachovskio	10	13	*	Jakšiškių t. ūkis	7	5	*
„Gimtoji žemė“	5	5	*	Naujasodžio t. ūkis	7	7	*
„Gintaras“	12	21	—	Raguvėlės t. ūkis	8	9	*
K. Staro	5	5	10	Staškūniskio t. ūkis	11	17	2
Kurkliai	10	12	*	Sodininkystės t. ūkis	17	22	*
„Lenino keliu“	13	8	18	Elmininkų eksp. ūkis	8	11	3
Levaniškis	22	30	12				
M. Melnikaitis	6	7	*	RAJONE:	11	11	7
„Nežėjis“	3	6	8				
„Pirmyn į komunizmą“	5	8	*				
„Puntukas“	11	12	*				

* — neturi plano.
Anykščių valstybinės statistikos informacinė skaičiavimo stotis

Pašarų ruošimul — nauja technika

Kasmet rajono ūkio technikos parkas papildo naujomis sudėtingomis mašinomis. Jų tarpe — nemaža pašarų ruošimui skirtos technikos, pagamintos broliškiosios respublikose ir socialistinėse sandraugose šalyse. Neseniai našias savaišės šienapjūties E-301 įsigijo „Anykščių šilėlio“, „Ateities“ ir „Už taiką“ kolūkiai.

Apdžiūvusiai žolei rinkti ir vežti į daržines pirmą kartą šiame rajone gautos TO50 tipo priekabos-rinktuvai. Jas jau naudoja „Ateities“ ir Surdegio kolūkiai, artimiausiu laiku šioms priekaboms numatoma aprūpinti „Gimtosios žemės“, „Gntaro“ kolūkius, Staškūniskio tarybinį ūkį.

B. Danauskas

Mūsų rajone liaudies švietimo darbuotojų laimėjimai, pasiekimai per dešimtąjį penkmetį, suindėliu įsilejo į reikšmingą visuotinio vidurinio mokyimo įgyvendinimo rezultatą, sudarė gerą pamatą sėkmingai organizuoti jaunosios kartos mokymą pagal naujus reikalavimus.

Pažymėtina, jog pastaraisiais metais ypač sustiprėjo švietimo įstaigų materialinė bazė. Per X penkmetį pastatyta 1284 vietų vidurinė mokykla Anykščiūose ir vidurinės mokyklos priestatas su sporto sale Svėdasuose, 392 vietų vidurinė mokykla Kurkliuose ir aštuonmetė mokykla Traupyje, pradinė mokykla „Nevėžio“ kolūkyje. Atiduoti naudojimui du gyvenamieji namai mokytojams (Svėdasuose 8 butų ir Aukeliuose 12 butų), du mokykliniai bendrabučiai (72 vietų Svėdasuose ir 160 vietų Aukeliuose). Per penkmetį švietimo objektų statybai buvo panaudota 1 milijonas 230 tūkstančių rublių kooperuotų lėšų.

Vienuoliktajame penkmetyje numatoma pastatyti naują pastatą Viešintų vidurinė mokyklai, du lopšėlius-darželius Anykščiūose, kapitališkai suremontuoti Kavarsko, Anykščių II-osios ir Svėdasų vidurinių mokyklų pastatus, o visuose stambesniuose ūkiuose bus pastatyti tipiniai vaikų lopšėliai-darželiai.

Tačiau statant ir kapitališkai remontuojant švietimo objektus, dar yra nemažai problemų. Iki šiol yra neužbaigtų darbų III vidurinėje mokykloje, beveik nebėra grindų dangos, bloga sienų dažymo kokybė Svėdasų vidurinės mokyklos priestate. Žinoma, ruošiantis naujiems mokslo metams, reikės atlikti mokyklose ir einamąjį remontą, užtat čia be statybinių darbų pagalbos neapsieisime. Rajone sėkmingai pėrcita naują jaunimo mokymo ir

aukštesniojo mokytojų kvalifikacijos kėlimo etapą — visuotinio privalomo vidurinio mokytojų įgyvendinimą. Visi dieninių ir vakarinių bendrojo lavinimo mokyklų aštuonias klases baigę moksleiviai siekia vidurinio mokslo. Rajono bendrojo lavinimo mokyklų pedagogai dešimtajame penkmetyje nemažai padirbėjo, kovodami už tvirtas ir galias mokinių žinias. Per penkmetį mokinių pažangumas pagerėjo 0,5 proc. ir pasiekė 99,75 proc. Kas metai mažėja antramečių skaičius. Jei penkmečio pradžioje

žymiai sudėtingesnė už sukurto modelius. Nėra abejonių, kad ūkio gyvenvietėje gyvenantiems I-III klasių mokiniams (ir šešiamečiams) kelias į mokyklą neturi prasidėti autobusų sustojimo aikštelėje. Daugelyje stambesnių centrinių ūkių gyvenviečių turi veikti mokykla ir lopšelis-darželis, tačiau sunku dabar ir ateityje įsivaizduoti kaimo vidurinę ar aštuonmetę mokyklą be autobusų, kuriais į pamokas ir po pamokų (taip pat po užklasinį darbų ar užsiėmimų

lus, visada padeda spręsti išskylančias problemas, besimokančius dirbančiuosius visokeriopai skatina. Todėl šioje gamykloje tik penki 16–29 m. amžiaus jaunuoliai neturi vidurinio išsilavinimo. Nemažas dėmesys gamybininkų bendrojo lavinimo lygio kėlimui skiriamas K. Štaro, „Aukštakalnio“, „Už taiką“ kolūkiuose, Statybinių medžiagų kombinate ir kitur. Tačiau rajone dar 16–29 metų amžiaus 329 piliečių neturi vidurinio išsilavinimo. Priešingai reikalingas sparčiau

suvažiavimų nutarimai įpareigoja ūkių vadovus ir liaudies švietimo darbuotojus sistemingai rūpintis jaunimo profesiniu orientavimu, arganškai siejant jaunuolių politinius su liaudies ūkio poreikius. Nors tam tikra dalis moksleivių dėl tėvų įtakos ir atskirų pedagogų darbo trūkumų kartais susidaro nesveiką, vartotojišką pažiūrą į būsimą profesiją, tačiau rajono mokyklose gerėja moksleivių profesinio kryptingumo ugdymas, jų orien-

darbuotojais, sėkmingiau išspręstų kadry stokos problema.

TSKP XXVI suvažiavime buvo pabrėžta, kad naujo žmogaus formavimas yra vienas iš svarbiausių komunistinės visuomenės kūrimo uždavinių. Anklytą jaunąją kartą, ypač atsakingą ir sudėtingą yra paauglystės laikotarpis, kai sparčiai auga, vystosi ir bręsta žmogus. Šiuo metu ypač svarbus yra šeimos, mokyklos ir visuomenės bendradarbiavimas, jų pastangos, kad kiekvienas vaikas ir mergina į savarankišką gyvenimą išeitų komunistiškai sąmoningi, išsilavinę, aukštos moralės, politiškai išprusę ir sugebantys dirbti visuomenei naudą darbą.

Mokyklose šiuo metu vienuoliktųjų ir aštuntųjų klasių moksleiviai laiko egzaminus, kitų klasių moksleiviai įsijungė į vasaros darbą ir poilsį. Po prasingos vasaros rugsėjo pirmosios skambutis vėl pakvies mūsų vaikus į mokyklas. O mokyklų paruošimas priklauso ne vien nuo pedagogų, bet ir nuo šefų, Liaudies deputatų tarybų vykdomųjų komitetų, tėvų ir visos visuomenės paramos.

TSKP XXVI ir Lietuvos KP XVIII suvažiavimai tarptautinė mokyklai suformulavo sudėtingą jos tolesnės raidos programą. Minėtos programos realizavimas reikalauja iš mūsų visų teisingo partijos ir vyriausybės reikalavimų supratimo ir didelių pastangų, ugdant aktyvius komunistinės visuomenės kūrėjus.

V. Plukas

Anykščių rajono liaudies švietimo skyriaus vedėjas

Vėl bėgs žirgeliai

Anykštėnai laukia tradicinės „Bėk, bėk, žirgeli“ šventės, kuri jau ketvirtą vasarą vyks Niūronyse prie Arklio muziejaus.

Birželio 13-ąją kelyje į Niūronis vėl skambės žirgų žvanguliai, dardės vežimai ir lineikos, trauks pėsti ir važiuoti. Kaip ir praėjusiais metais, ir šiemet matysime senovinį važiavimą, raitelių lenktynes. Tačiau bus ir naujo. Jeigu ankstesniais metais šiai šventei ruošdavosi tik Anykščių apylinkės saviveiklininkai, tai šiemet šventės programoje regėsime viso rajono etnografinius ansamblius, pagyvenusius žmonių šokių kolektyvus, kaimo kapelas, karnavalinę eiseną.

Organizacinė komisija kviečia dalyvauti „Bėk, bėk, žirgeli“ šventėje, senovinio važiavimo konkurse ne tik visus praėjusių švenčių dalyvius, bet ir naujus važiuotojus. Konkurso reikalavimai bus tokie patys, kaip ir praėjusiais metais: išlaikyti liaudies tradicijas, tvarkingai, pagal taisykles paruoštas ir pakinkytas arklys, dailūs pakinktai, etnografinės vežimas, puošni lineika, tradiciniai važiuotojo aprėdai.

Tikimės, kad ir šių metų „Bėk, bėk, žirgeli“ šventė bus įspūdinga visiems jos dalyviams.

M. Giedrienė

Sprendžiant svarbius švietimo uždavinius

je buvo 68 antramečiai, tai penkmečio paskutiniuosius kurso kartoti liko 15 mokinių, o šiais mokslo metais tik 13 kandidatų į antramečius. Daugėja labai gerai ir gerai besimokančių mokinių skaičius.

Tačiau vykdam TSKP XXVI, Lietuvos KP XVIII-ojo suvažiavimų nutarimus, bendrojo lavinimo mokyklų pedagogams reikės įdėti dar daugiau rūpestio ir pastangų, kovojant už kiekybinius ir kokybinius rodiklius. Nepaisant to, kad bus pakoreguotos programos, patobulinti vadovėliai, kiekvieno dalyko mokytojams reikės įveikti ir kliūtis, siekiant, kad kompleksiška tobulėtų mokinių žinių įsisavinimas, kad sistemingiau mažėtų moksleivių pasyvumas moksle.

Per praėjusį penkmetį rajone sumažėjo beveik tūkstančių mokinių, tačiau vienuoliktajame penkmetyje mokinių skaičius stabilizuosis. Nors pastaraisiais metais ir buvo bandoma kėlis kartus koreguoti mokyklų tinklą, sudarant rajono mokyklų perspektyvinę schemą, bet atliktas darbas nedavė laukiamų rezultatų. Tikrovė pasirodė

prailgintose darbo dienos grupėse) į namus būtų parvežami moksleiviai. Tai ūkių vadovų ir visų mūsų rūpestis.

Vienuoliktąjį penkmetį planuose numatoma sudaryti prielaidas laipsniškai įvesti vaikų mokymą nuo šešių metų amžiaus bendrojo lavinimo mokyklų parengiamosiose klasėse ir pereiti prie penkių darbo dienų savaitės I-III klasėse.

Pirmieji rajone šią užduotį pradės įgyvendinti J. Bilūno vidurinė mokykla ir lopšelis-darželis Nr. 1 nuo 1982–83 mokslo metų rugsėjo 1 d.

Tobulinamas mokyklų tinklas iš esmės leido sėkmingai išspręsti aštuonmečio bei vidurinio mokyto uždavinius, įgalino žymiai sumažinti neturinčių vidurinio išsilavinimo 16–29 metų asmenų skaičių. Jei 1976 metais jų buvo 1523, tai 1981 metais — 389.

Per X-ąjį penkmetį Anykščių rajone bendrąjį vidurinį išsilavinimą įsigijo 1134 dirbantieji. Įvykdytas ir viršytas pasiuntimo į vakarinę mokyklą planas 1980–81 mokslo metams. Šiemet vidurinio mokslo egzaminus laiko 188 gamybininkai. Tai pasiekta sutartina dirbant liaudies švietimo darbuotojams, Liaudies deputatų taryboms bei ūkių, įmonių, įstaigų, organizacijų vadovams ir visuomeninėms organizacijoms. Sodininkystės tarybinio ūkio direktorius Z. Nazarovas ir pirminės partinės organizacijos sekretorė R. Lesnikauskienė nuoširdžiai rūpinasi gamybininkų mokymo reikalais. Šio ūkio dirbantieji gerai lanko mokyklą, laiku išlaiko visas mokymo plane numatytas įskaitas. Devyni iš jų šiemet baigia vidurinę mokyklą. Geros tradicijos, organizuojant dirbančiojo jaunimo mokymąsi susiklosčiusios susivienijime „Anykščių vėnas“. Šio susivienijimo direktorius J. Makštelė ir mokyklos remimo grupės pirmininkas V. Petrošius jautriai reaguoja į mokyklos siunčiamus signa-

lįtraukti į mokymąsi ir vyresnio amžiaus žmones, nes 1979 m. gyventojų surašymo duomenys primena, kad respublikos gyventojų bendrojo išsilavinimo rodikliai yra žemesni už atitinkamus TSRS rodiklius. 1981–82 m. m. rajone reikės pasiųsti į vakarines mokyklas 520 gamybininkų. Komplektuojant kontingentą, o taip pat užtikrinant gerą lankomumą, norėtumėsi susilaukti didesnės paramos iš prekybinių organizacijų, Kurklių, „Puntuko“, Surdegio, „Svyturio“ kolūkių, Naujasodžio tarybinio ūkio ir kai kurių kitų darbininkų vadovų ir visuomeninių organizacijų bei jaunimo globotojų.

LKP CK ir Lietuvos LR Ministrų Tarybos nutarimas „Dėl priemonių pedagoginių kadry rengimui toliau gerinti ir bendrojo lavinimo mokyklų jais visiškai aprūpinti“ įpareigoja švietimo skyrių ir mokyklų vadovus nuolat vadovautis lenininiais principais, studijuoti jų dalykines žinias, politines ir moralines savybes, ieškoti efektyvių būdų mokytojų kvalifikacijai kelti, nes visos pastangos ir darbai nepasiekia galutinio tikslo, jei pedagogas neturės reikiamo dalykinio ir idėjinio pasiruošimo.

Siuo metu mūsų rajono vidurinių ir aštuonmetių mokyklų IV-XI klasėse dirba 83,6 proc. mokytojų su aukštesniu išsilavinimu (X-ojo penkmečio pradžioje buvo 68,4 proc.), I-III klasėse — 16,7 proc. su aukštesniu išsilavinimu (X-ojo penkmečio pradžioje — 5,7 proc.).

Didelis dėmesys bus kreipiamas į pedagogų kvalifikacijos kėlimą. Per vienuoliktąjį penkmetį gilino žinias visi mokyklų vadovai, mokytojai ir dauguma ikimokyklinių įstaigų darbuotojų.

Įvesta kabinetinė sistema, pereinama prie nemokamo vaikų aprūpinimo vadovėliais.

Žymiai geriau organizuojamas moksleivių darbas vasarą: 1981 m. organizuotų poilsiu bus užimta 99,89 proc. VII-X ir 96,9 proc. I-X klasių moksleivių.

LKP XVIII ir TSKP XXVI

Internacionalinės draugystės ryšiai

Retai kurioje mokykloje nėra internacionalinės draugystės klubo. Ir Anykščių 2-ojoje vidurinėje mokykloje jau treči metai gyvuoja „Planeta“ — interklubas, vienijantis daugiau kaip 40 vyresniųjų klasių mokinių.

„Planetoje“ kelios sekcijos. Visus iškilusius klausimus sprendžia ir darbu klasėse rūpinasi taryba, vadovaujama A. Deveikytės ir J. Miškinytės. Susirašinėjimo sekcija (vadovė D. Pabarškaitė) palaiko ryšius su interklubais iš Južno Sachalinsko, Sarnų, Maskvos, Iževsko bei kitų TSRS miestų. Ypač

glaudi draugystė su Utenos 4-osios vidurinės mokyklos interklubu „Baltasis balandis“. Užpėnai vyko draugystės vakaras Utenoje, atėinančiais metais „Planeta“ ruošia sutikti svečius namuose. Susirašinėdami su kitų respublikų moksleiviais, interklubiečiai siunčia draugams lietuviškus suvenyrus, gauna įvairių knygų, atvirukų, ženklukų apie broliškas respublikas. Buvo surengtos parodėlės „Dovana tolimam draugui“ ir „Mūsų šalis — draugystė tvirta“, leidžiamas sienlaikraštis „Mano Tėvynė — TSRS“.

Kolekcionierių sekcija organizavo susitikimą su filatelistu A. Ulčinu. Pėdsekių sekcija ruošdavo susitikimus su Didžiojo Tėvynės karo veteranais, karių giminėmis. Apie „Planetos“ darbą per mokslo metus informuodavo stendas „Draugystė“.

Kitais mokslo metais interklubas stengsis įtraukti į savo veiklą kuo daugiau moksleivių, planuoja surengti draugystės vakarą, į kurį pasikvies svečių iš kitų respublikų, draugų, su kuriais „Planeta“ jau seniai riša internacionalinės draugystės ryšiai. T. Kontrimavičius

Jaunųjų muziejinių klubas įsteigtas prie Staulių „Aušros“ Istorijos etnografinio muziejaus. Jo nariai — miestų vidurinių mokyklų vyresniųjų klasių moksleiviai. Jaunieji muziejiniai dalyvauja archeologiniuose kasinėjimuose,

susipažįsta, kaip tvarkomi ir saugomi eksponatai. Įgytos žinios ir darbai įgūdžiai padeda klubo nariams geriau organizuoti kraštotyrinį darbą mokyklose, o kai kuriems — ir pasirinkti specialybę.

NUOTRAUKOJE: vyresnioji mokslinė bendradarbė B. Lukošūtė (trečioji iš kairės) su klubo naremis V. Staponaityle, L. Karnišova, D. Somkaitė ir L. Zabielaite apžiūri naujus eksponatus. A. Dilio nuotr. (ELTA)

KOLEKTYVINIS DARBAS

Sveikiname rajono moterų konferencijos dalyves

Rytoj rajono moterų tarybų atstovės, susirinkusios į rajoninę konferenciją, aptars aktualius gamybinės ir visuomeninės veiklos pildavinius vykdant TSKP XXVI suvažiavimo nutarimus. Ši konferencija vyksta pasitinkant ellinį respublikos moterų suvažiavimą, kuris numatytas šių metų pabaigoje. Konferencijoje pranešimą apie moterų tarybų atliktą darbą, joms iškilusius rūpesčius ir problemas padarys rajono moterų tarybos pirmininkė E. Vingrienė. Konferencijoje bus išrinktos delegatės į respublikos moterų suvažiavimą.

Pagarbos nusipelnusios moterys

Pasakoja K. Staro kolūkio moterų tarybos pirmininkės pavaduotoja Janina Tamašauskienė

Kiekvienos ūkio moterų tarybos pasididžiavimas — darbščios moterys, geros motinos, pavyzdinčiai auklėjančios vaikus. Jų netrūksta ir K. Staro kolūkyje. Didžiausia pagalba visuomet apgaubtas daugiavaikės motinos vardas, šiuo metu auginančios arba jau išauginusios gausų būrį vaikų. Vaisiai — tai mūsų ateitis, mūsų tradicijų ir darbų tęsėjai, naujo gyvenimo kūrėjai. Kaip gali nesididžiuoti Vėliavinės gyvenvietėje gyvenančia Antanina Sasnauskienė, auginančia vienuoliką vaikų. Bežiūrint į tokius miešius ir tvarkingus vaikučius ir vikrią, gyvą mamą, negalima nesisistebėti, kaip ji sušpėja kiekvieną apskalbti, pamaitinti, kiekvieną pamyluoti, pamaloninti švelniu žodžiu ir palankiai namuose tokią idealią tvarką, kurios

gali pavydėti ir porą vaikučių teuginanti kolūkietė. Moteris sugeba įskiepyti vaikams darbštumo įgūdžius, draugiškumą. Jeigu namuose puiki tvarka ir Sasnauskų vaikai, kaip liaudis sako, pakiemtais nelaksto, tai dėl to, kad kiekvienas turi jam paskirtą darbą.

Antanina Sasnauskienė ne tik puiki gausios šeimos motina, bet ir darbšti melžėja. Jos nuotrauka patalpinta kolūkio darbo pirmųjų garbės lentoje.

Malonu, kad mūsų ūkyje netrūksta ir daugiau Motinų-didvyrių. Sta! dešimt vaikų išaugino Milaikiškių kaimo gyvenloja Zofija Tauginienė. Trys šios gausios šeimos nariai sėkmingai trūsia gimtojo kolūkio žemėje. Dukra Bronė Ziukienė, kuri pati yra jau keturių vaikų motina, dirba pieno surinkimo punk-

te, Vlada Martinkienė — karvių melžėja, sūnus Marijonas — fermos vežikas.

Turi kuo pasidžiaugti ir pensininkė Aloyza Steponavičienė, išleidusi į gyvenimą 12 atžalų. Keturi sūnus kiekvieną rytą sutiksi skubančius į darbą K. Staro kolūkio keliais — jie pasirinko tėvų žemdirbių kelią, dirba fermos darbuotojais, mechanizatoriais gimtinėje.

Didžios pagarbos nusipelnė ir Motina-didvyrė Zina Grincevičienė, gražiai įprasminusi moters-motinos pareigą žemėje — išleidusi į gyvenimą kelią dešimt vaikų.

Dešimt ar net daugiau auginti vaikų, tai ne vieną-du. Galbūt todėl tokia gilia pagalba yra apgaubtas motinos vardas, galbūt todėl jai įteikiamas aukščiausias apdovanojimas — Motinos-didvyrės ordinas.

Ankščių vaikų darželis-lopšelis Nr. 1 pripažintas vienu iš geriausių ikimokyklinių įstaigų rajone. Mažiausiais mūsų miesto gyventojais, kurių čia susirenka per tris šimtus, rūpinasi prilyrusios, savo darbą ir vaikučius pamilusios auklėtojos, šeiminkės, med. seserys.

J. JUNEVIČIAUS nuotraukoje: dvi iš vaikų darželio-lopšelio Nr. 1 kolektyvo: šeiminkė Angelė Lukoševičienė ir aktyvi visuomenininkė, TSKP narė med. sesuo Liuba Jermolajeva.

Su meile gimtajai žemei

„Anykščių šilėlio“ kolūkio moterys aktyviai dalyvauja tiek gamybinėje, tiek visuomeninėje veikloje. Gėrimės jų gražiu šokių, daina. Žavi jų rankų darbai, jos ir geros šeiminkės.

Ypač didžiuojamės puikiomis motinomis. Stai Ona Jakniūnienė išaugino septynis vaikus — keturis sūnus ir tris dukteris. Visi vaikai pamilo žemės ūkį ir darbuojasi gimtajame kolūkyje. Močiutė jau džiūgija ir anūkais. Dukrė Emilija Strazdienė augina keturis vaikučius. Du jau lanko mokyklą, tėvus ir močiutę džiugina penketukais.

Dėmesio centre ir darbo pirmūnės. Pasižymėję darbe kolūkiečiai įrašomi į Garbės knygą, socialistinio lenktyniavimo nugalėtojai apdovanojami specialiais ženkliais. Jie pagerbiami įvairių švenčių progomis.

Ypač pagerėjo visoms gyvulininkystės darbuotojoms darbo sąlygos. Nuo praėjusių metų fermose darbas prasideda 8 val. ryto. Visose fermose yra poilsio kambariai, tinkamai įrengti dušai, vonios. Melžėjos, veršelių šėrėjos, paršelių augintojos į savaitę gauna dvi poilsio dienas, visoms kasmet suteikiama atostogų. Stai praėjusio metais net 12 moterų paminėjo kelialapius į sanatorijas ir poilsio namus.

Išėjosi, talsė sveikatą Druskininkuose, Birštone, Užkaukazėje. Ne kartą buvome išvykę į teatrų spektaklius, pabuvojome Maskvoje, lankydamiės Baltarusijoje, užsukome į Chatynę, ruošėme ekskursijas po savo rajono literatūrines vietas.

Rūpinamės, kad kuo daugiau jaunimo pasilikytų gimtajame kolūkyje. Pradėjome ruošti šeimynines vakarones, kuriose dalyvauja tėvai ir vaikai. Džiaugiamės, kai jaunimas, baigęs mokyklą, įsidarbina šalia tėvų savo kolūkyje. Tėvo Vlodo Tylos, dirbančio dirbtuvių vedėju, pėdomis pasuko sūnus Vilijus: Neseniai baigęs Ukmergės žemės ūkio technikumą, jis sugrįžo į „Anykščių šilėlį“ ir dabar dirba technikos eksploatacijos inžinieriumi. Miūdaugas Navikas, baigęs Utenos politechnikumą, sėkmingai darbuojasi elektros ūkio inžinieriumi. Savo vyresniųjų brolių kiaulių šėrėjo Vytauto ir vairuotojo Roberto Adamonių pavyzdžių pasekė ir jaunesnysis Jonas Adamonis. Jis ir Kęstutis Andrikonis pernai grįžo į kolūkį, įsigiję traktorininkų specialybes. Rita Andrikonytė, baigusi vidurinę mokyklą, dirba Juškonų sektoriuje bibliotekos vedėja ir neakivaizdiniu būdu mokosi Vilniaus

buhalterinės apskaitos techniku.

Norėtume, kad ir kiti mokslininkai pasirinktų tokias specialybes, kurių labiausiai reikia gimtajam kaimui, ir sugrįžtų darbuotis į savo tėviškę, šalia savo tėvų, kad galėtų juos pavaduoti, pakeičinti jų rankų triušą, kaip štai karvių melžėja Irena Sereikienė, stojusi į savo motinos ilgametės karvių melžėjos Anelės Vitkūnienės vietą.

Tikimės, kad meilė gimtajai žemei padės jaunimui apsispręsti ir sugrįžti į gimtinę tokiais specialistais, kurie padėtų gimtojo kaimo žmonėms gyventi šviesiau, gražiau ir siekti dar geresnių gamybinių rezultatų.

V. Trofimova

„Anykščių šilėlio“ kolūkio moterų tarybos pirmininkė

Kas rūpi Kavarsko moterų tarybai

„Valgių paroda nuostabi, gal todėl taip sunku pasakyti, kuris stalas gražiausias...“ „Ačiū už puikų renginį. Pageidautume, kad jie būtų dažniau...“ „Kokios geros Kavarsko šeiminkės! Kai kurių valgių nesame net ragavę...“

Tai tik mažytė dalelė visų jų įrašų, kuriuos atsiliepiamų knygoje paliko prieš kurį laiką Kavarsko moterų tarybos iniciatyva surengtos valgių parodos „Išradingiausia šeiminkė“ lankytojai ir svečiai. Tokios parodos Kavarske nedažnos, tad neatsitiktinai paskutinytis mūsų renginys susilaukė ištisios dildelės ir gyvo kavarskiečių susidomėjimo. O jos rengėjai savo ruožtu lieka dėkingi kooperatininkei Vaclovai Vitkūnienėi, gydytojai Onai Masilionienėi, vaiku darželio darbuotojai Stasei Bagdonienei, kultūros namų saviveiklininkėms Marvlei Kanonovai, Anelėi Dabrovskienei, visuomeninio maitinimo kolektyvo atstovėms Veronikai Pašnina, Nijolei Bucilina ir

dar daugeliui sumanių, išradingų šeiminkų... Dabar visi brandiname mintį į kitą panašią parodą susirinkti rudenį, kai ant mūsų stalių parkeliaus daržų ir sodų gėrybės.

Seniai patirta, jog bene veiksmingiausia poveikį moterų tarybos aktyvo darbas turi tuomet, kai jis matomas daugelio akių, kai į jį įtraukiamos kaskart vis naujos jėgos. Tam tikslui ypač daug pasitarnauja masinės, didesnį dalyvių būrį apjungiančios priemonės. Stai Tarptautinės moters dienos proga surengėm rankdarbių ir sausų gėlių puokščių parodą, kur geriausiai įvertinti pedagogės Elenos Mežvinskienės, prekybininkės Birutės Bartkuvienės bei vietos ligoninės vaiku ligų skyriaus moterų triušas, išmone, kūrybiškumas. Reikia manyti, kad visuotinas susidomėjimas lydės ir mūsų planuojama susitikima su rajono buitinkais, kurio metu svečiai žada atvežti madingų drabužių pavyzdžių.

Prasidėjo tradicinis miesto gražiausios sodybos konkurso pirmasis etapas. Kad visi šeiminkai mokėtų skoningai ir patraukliai tvarkyti savąją aplinką, tikimės nemaža geros patirties pasisemti kelioms po gražiausias respublikos sodybas metu.

Moterų tarybos aktyvui rūpi ir daugiau dalykų. Savo artimiausių darbų plane esame numatę suaktyvinti darbą ruošiant jaunimą šeimai, medikai yra pažadėję tals klausimais surengti atitinkamą viešą pasnekę. Jaudina ir vis dar kartais pasitaikantys jaunimo nusikalstamumo faktai, todėl planuojame reguliariai lankytis sunkiai auklėjamų paauglių šeimose.

E. Caikauskienė
Kavarsko moterų tarybos pirmininkė

Vaikystės šventė Debeikiuose

Vaikystės šventėje dalyvavo visas būrys vaikučių, kurie ateinančią rugsėjį pirmą kartą atvers mokyklos duris.

Būsimieji mokinukai deklaravo eiles, dainavo namuose išmoktas daineles. Vaikučiams, jų tėveliams, mokytojoms koncertavo Debeikių kultūros namų mažieji saviveiklininkai, vadovaujami N. Balandienės ir R. Kurpavičiaus. Pasirodė vokalinis jaunųjų atlikėjų ansamblis, solistai, choreografinis šokių kolektyvas. Visiems patiko inscenuotas „Grybų šokis“.

Į svečius buvo atvykę ir Cekonių pradinės mokyklos jaunieji saviveiklininkai, vadovaujami mokytojos V. Tamulevičienės.

Būsimiems mokiniams atminimui buvo įleiktos knygos, o vaikai savo pirmuosius mokytojus apdovanojo pačiais gražiausiais gėlių žiedais.

Šventės proga vyko piešinių ant asfalto konkursas „Mano pasaulis“.

D. Steponavičienė
Bibliotekininkė

Už gražią aplinką

Kaip ir kiekvieną pavasarį, „Lenino keliu“ kolūkio moterų taryba organizavo sodybų apžiūrą, kurios metu išaiškino geriausias tvarkomų sodybų šeiminkas, reikliai kalbėjosi su jomis, kurios dar taikstosi su netvarkingumu. Moterų tarybos posėdyje buvo aptarti aplinkos apžiūros rezultatai, numatytos gairės ateičiai. Aktyvius tapo gerai įvertino lauko darbininkės Bronės Paršonienės, kaimyninės Eleonoros Baltušienės, gėlininkės Stasės Banišienės ir daugelio kitų moterų triušą, įdėtą sodybų jaunumui, grožiui kurti.

Aplinkos tvarkymo apžiūros, konkursai bus organizuojami ir ateityje.

B. Valaitis

Veltinių vėlimo fabriko „Spartakas“ veltinių dazytoja Janina Zarenko šiomis dienomis įvykdė ketvirtųjų gamybinių užduočių. Darbštuolė išdirbio normas vykdė 140–145 procentais. Už pirmo ketvirčio socialistinio lenktyniavimo rezultatus buvo pripažinta geriausia pagal savo profesiją.

J. Junevičiaus nuotr.

KELIAI. MAŠINOS. ŽMONĖS.

Anykščių VRS valstybinės autoinspekcijos tablo 1981 m. birželio 1 d.

	1980		1981	
	Nuo metų pradžios	Per gegužės mėn.	Nuo metų pradžios	Per gegužės mėn.
Avarių iš viso	28	8	13	4
T. sk. dėl girtų vairuotojų kaltės	3	1	4	3
Zuvo žmonių	4	—	4	—
Sužeista žmonių	18	7	9	4
Išaiškinta eismo taisyklių pažeidimų	2520	424	2007	350
Išaiškinta girtų eismo dalyvių	172	33	195	63

Per šiuo metų gegužės mėn., kaip ir nuo metų pradžios, avarių keliuose buvo gerokai mažiau, negu pernai tais pat laikotarpiais. Tačiau patraukia dėmesį, kad iš 4 avarių tris įvykdė girti mechaninio transporto vairuotojai. Su gana sunkiomis pasekmėmis avarija įvyko kelyje Surdegis — Raguvėlė. Petkūnų gyvenvietėje. Surdegietis Rimantas Bartulis, atbuline eiga varėdamas traktorių iš kiemo, užtvėrė kelią prieš pat važiuojantį motociklu Vytautą Miliškevičių. Motociklas trenkėsi į traktorių. Sunkiai sužeistas V. Miliškevičius ir kartu su juo važiuojančiu I. Blauzdytė. Tiriant avarijos priežastis, paaiškėjo, kad Surdegio kolūkio mechaninių dirbtuvių darbuotojas R. Bartulis girtas, neturintis traktorinio pažymėjimo, laisvai pasiėmė traktorių ir išvažiavo į Petkūnų girtuoklaui. Pasivažinėjimas baigėsi avarija.

Girtas, neturįs motociklininko teisių, dideliu greičiu

važiuojo motociklu Anykščių miesto Sagalovo gatve. Gintaras Gaveika atsitrenkė į perkastą gatvę užtvėrusį šlagbaumą ir sunkiai susižalojo. Prieš tai prie Sventosios kartu su juo gėrūsį vyrelį, o paskui važiuojančią G. Gaveiką vairuojamą motociklu Zita Burkštaitė laimingo atsitiktinumo dėka liko sveika, paliko pritrenktą savo draugų ir pabėgo iš avarijos vietos.

Keliu Kunigiškiai — Savičiūnai didžiuliu greičiu girtas važiuojo technškai netvarkingu motociklu neturįs teisės vairuoti transporto priemonės Alvydas Venckus. Skriste prskridęs intensyvaus eismo plentą Anykščiai — Rokiškis, vaikas nebesuvaldė motociklo, apvirto ir sunkiai susižalojo.

Stai trys iš keturių įvykių avarių. Visos jos įvyko dėl girtumo, sužaloti 4 žmonės, sukulti 3 motociklai. Ir blogiausia, kad girtų vairuotojų keliuose gegužės mėn. daugėjo. Palyginus su

praėjusių metų tuo pačiu mėnesiu, šiame girtų vairuotojų išaiškinta beveik dvigubai daugiau. Be to, girtieji sudarė daugiau kaip šeštadalį visų išaiškintų eismo taisyklių pažeidimų. Pažymėtina ir tai, kad šiame per gegužės mėn. sulauktyti net 67 teisių neturį vairuotojai. Tai 5 kartus daugiau, negu per 1980 m. gegužės mėn. Be to, šiame per minėtą mėnesį išaiškinta beveik keturis kartus daugiau asmenų, vairavusių technškai netvarkingą transporto priemones.

Kodėl taip pablogėjo reikalai?

Alsakyma, matyt, galima rasti kai kurių ūkių ir organizacijų vadovų neatsakingoje pažiūroje į nusizengimus eismo taisyklėmis, transporto priemonių naudojimą. Kodėl įvyko avarija Petkūnuose? Tik todėl, kad Surdegio kolūkyje nėra tvarkos naudojant traktorių ir kitas transporto priemones. Kad R. Bartulis neturi teisės vairuoti traktorių — visi žinojo.

Zinojo ir tai, kad kas nori, tas bet kurio paros metu ima traktorių ir važinėja jais. Beje, ūkio vadovs ir atsakingi už technikos naudojimą darbuotojai taip pat žino, kad keletui traktorininkų įvairiam laikui už girtavimą atimta teisė vairuoti traktorių, bet jie kaip niekur nieko dirba jais. Dirba ir nevenigia stiklo. Suprantama, kad, esant tokiai padėčiai, bet kokios kalbos apie tvarkos ir drausmės palaikymą vairuotojų ir kitų mechanizatorių auklėjimą yra tik tuščias oro judinimas. Leisti vairuoti transporto priemonę žmogui, iš kurio už girtavimą, nuolatinį pavojaus eismo saugumui sukėlimą atimtos vairuotojo teisės — tolygu skatinti eismo ir saugaus darbo taisyklių pažeidimus. Nejaugi Surdegyje niekas šito nesupranta?

Ir dar viena priežastis: daugelis tėvų leidžia naudotis motociklais vaikams, netgi neblaiviems, neturintiems vairuotojo pažymėjimo, vairavimo įgūdžių ir supratimo, koks pavojus tyko važiuojant technškai netvarkinga transporto priemone arba neleistinai dideliu greičiu. Kaip tik dėl tokio tėvų ir artimųjų abejingumo susižalojo jau minėti G. Gaveika ir A. Venckus.

Prasidėjo atostogų, ekskursijų, kelionių metas, prasidėjo intensyvaus eismo laikotarpis. Reikia padaryti viską, kad kelionės ne vienai šeimai neatneštų netekimo sielvario, niekam nesibaigtų sužalojimų ir transporto priemonių sudaužymų. O taip bus tik su sąlyga, jei ir patys griežtai vykdysime eismo taisyklių reikalavimus, ir kitiems neleisime jų pažeisti.

A. Baltušis,
K. Benėnas,
P. Šaltis

Jie rūkymą sutapatina su vyriškumu. Bet juk iš tikrųjų apie žmogaus vyriškumą, jo subrendimą sprendžiama ne pagal tai, ar jis turi papirosą dantyse, ar ne, moka jis papirosų dūmus išleisti per nosį, ar išpučia juos per burną, krebdžia juo kišenėje degtukai, ar jų nėra. Vyriškumas ateina kartu su žmogaus amžiumi, jo protu, charakteriu ir jokie tabako dūmai vyriškumo atėjimo laiko nepasparsina.

Atvirkščiai, toks rūkantis paauglys (jau nekalbant apie rūkancius vaikus), iš šalies žiūrint, atrodo didelio pasigailėjimo verta žmogysta, kuri per savo lengvabūdiškumą nesąmoningai žaloja sveikatą, kurią prigimtis jam duoda tik vieną kartą. Tai kandidatas į chroninius ligonius.

„Ir jau atsisveikinant su šiuo jaunu pakeleiviu, man pirsosi mintis, kad mes, tėvai, mūsų mokykla ir visuomenė dar nepakankamai rūpinamės ir kovojame už savo vaikų sveiką ateitį, kad laiku būtų išblaškyti tie kenksmingi tabako dūmai, kurie pastaruoju metu taip plačiai pradėjo gaubti mūsų mokyklinio amžiaus vaikus.

Nežiūrint gamtos žadėtos gražios dienos, to ryto gera nuotaika man buvo sugadinta.

gyd. Vl. Sarka

Klino žiūrovui

„ATGALINIS BILJETAS“

Daug šio lenkų filmo veiksmo vyksta Kanadoje. Cia, į tolimąją svetimą šalį, filmo heroje atveda visai nekelionių aistra ir neįspūdžių vaikymasis. Akla meilė sūnui, pasiryžimas dėl jo paaugoti visa, kas brangiausia, priverčia Antoniją parduoti savo tvarkingą ūkį ir palikti gimtinę. Galima tik spėti, kiek kainavo tas sprendimas jai, rūpestingai valstietei, šaknimis įaugusiai į žemę. Bet nenusileisti sūnaus įkalbinėjimams Antonina negalėjo. Juk Marekas atmetė motinos gyvenimo būdą ir išvažiavo į miestą. Jaunas vaikas nori gyventi „šiuolaikiškai“. Ir mylinti motina nedrįsta žlugdyti jo svajonių — ji važiuoja už vandenyno pas savo dėdę, kad suteiktų Marekui tą „šiuolaikišką“ gyvenimą.

Filmo režisieriai Eva ir Česlovas Petelskiai, scenarijų sukūrė žinomas rašytojas

ir dramaturgas Jekas Stefanovas Slavinskis.

„SUNKUS VAIDMUO“

Jauna operetės primadona ir ekrano žvaigždė Uša tikėtai išteka už savo buvusio kaimyno Kešavo, kuris daug vyresnis už ją. Na, iš meilės, bet greičiau jausdama dėkingumą tam žmogui, kuris kažkada padėjo jai, neturintai valstietei mergaitei, atskleisti savo talentą, padaryti dainininkės karjerą. Tačiau santuoka neatneša Ušai laimės. Būdamas nepriklausomas, išdidžios prigimties, ji pakliūva į komercinių vyro interesų pinkles, priversta kęsti žeminančius jo priekaištus, pavydo scenas. O kai Uša pagaliau ryšis išsiskirti su Kešavu, likimas pasiūlyja naujų išbandymų, ir ji dar ne kartą taps savo patiklumo auka. Taip jau atsitiko, kad sunkiausias vaidmuo aktorė pasirodė tas, kurį jai pasiūlė pats gyvenimas.

Tokių šio filmo siužetų indų kinematografiniai slekia sudominti žiūrovą.

St. Jasullionienė

Kinų direktoriaus redaktorė

SPORTAS

Jaunučiai kovojo atkakliai

Klaipėdoje vyko LTSR jaunųjų klasikinio imtynių asmeninės-komandinės pirmenybės. Puikiame miesto lengvosios atletikos manieže ant dviejų kilimų vyko atkaklios kovos.

Anykščių komandai šį kartą geriausiai atstovavo J. Biliūno vidurinės mokyklos moksleiviai.

Gintaras Burneika ir Vaidas Sabockis iškovojo pirmąsias vietas, Kęstutis Jakšto — ir Vladas Kavaliauskas — trečiąsias.

Gerai šioms varžyboms pasiruošęs Gintaras Burneika nesunkiai įveikė visus savo varžovus. Gintaras šimtelis LTSR moksleivių rinktinės sudėtyje jau pabuvojo sąjunginių klasikinio imtynių turnyruose Maskvoje, Ulyjane.

Anykščių Rysių mazgo viršininkei

ZOFIJAI STANIULIENEI
Tegu nuosirdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimai seseriai. Rysių mazgo darbuotojai

ZOFIJAI STANIULIENEI

Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimai seseriai, reiškiamo nuosirdžių užuojautą.
J. Biliūno gatvės namo Nr. 20 III laiptinės gyventojai

JONUI KARVELIUI

Leiskite nors keliais užuojautos žodžiais palengvinti Jūsų skausmą, mirus mylimai mamytai. Vandenvietės darbuotojų kolektyvas

FEODOSIJAI LATATUJEVAI

Reiškiamo nuosirdžių užuojautą dėl mylimo vyro mirties.
Fabriko „Sparfakas“ profsąjunginė organizacija

Redaktorius ST. VINCIONAS

Reiškiamo nuosirdžių užuojautą Rysių mazgo viršininkei ZOFIJAI STANIULIENEI dėl jos mylimos sesers mirties.

Rysių mazgo pirminė partinė organizacija ir „Sąjunginės spaudos“ skyriaus darbuotojai

Mirus bendradarbiui PETRUI LATATUJEVUI

giliai užuojautą reiškiamo jo žmonai, vaikams, seseriai RAISAI ir artiniams.

Vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynos“ daros paruošimo gamybai cecho dirbantiesiems.

Anykščių rajono ryšių skyrių viršininkei nuosirdžių užuojautą Rysių mazgo viršininkei ZOFIJAI STANIULIENEI, jos seseriai mirus.

ANICETUI KATINUI

Netekus brangaus žmogaus — mamytės, reiškiamo nuosirdžių užuojautą.
Dūdų, Budrevičių, Tylių, Sirgėdų ir Pliponių šeimos

Medicinos klausimais

Ankstyvas balandžio šeštadienio rytas. Nors ore dar jautėsi gaivinantį nakties vėsa, bet švarus dangus ir horizonto pakraščyje kylanti skaisči saulė pranašavo žmonėms gražią dieną ir gerą nuotaiką. Kelyje Anykščiai — Svėdasai buvo dar ramu. Dar retai pravažiuodavo lengvos mašinos, nedidelė grupelė tyliai šnekučiuodami mokyklon skubėjo pavasariškai nusiteikę Naujųjų Elmininkų gyvenvietės mokiniai. Netoli Vorutos piliakalnio plente pakėlęs ranką mokinys stabdo mašiną. Sustoju. Atidaru mašinos dureles. Jis tylėdamas įlipa, atsisėda greta. Pradėjome važiuoti. Prakalbinau pirmas: „Labas rytas“, — sakau. „Labas“, — atsakė. Nuo mano jauno keleivio pusės padvėlkė rūkoriaus kvapas. Besikalbant paaiškėjo, kad jis lanko vieną iš vidurinių mokyklų Anykščiuose, mokosi VI-oje klasėje, mokslas nelabai sekasi, pasisakė savo pavardę. Užklaustas apie rūkymą, prisipažino, kad rūkys jau antri metai, kad jo bendramyžių tarpe rūkantių esą nemažai, o, girdi, vyresnėse klasėse rūko ne tik berniukai, bet ir mergaitės. Kai jo

ATVIRAS POKALBIS

paklausiau, ar jis ką nors žino apie rūkymo žalą, ar apie tai jis skaitęs laikraščiuose, atsakė trumpai:

— Kartais.

Jautėsi, kad pasakytas žodis „kartais“ buvo tik dėl atsakymo — nereikšmingas, netikras.

Ir čia mano mintyse, lyg kaleidoskopu prabėgo šio pokalbio ir prisipažinimo esmė ir tragedija. Jaunuolis (o juk tokių kaip jis — ne vienas!) pradėjo rūkyti būdamas 12—14 metų amžiaus, t. y. tuo metu, kai jaunas, dar besiformuojantis organizmas yra labai jautrus ir labiausiai pažeidžiamas kenksmingų medžiagų. Tabako dūmuose yra apie 120 sveikatai kenksmingų medžiagų, kurios vienokiu ir kitokiu būdu palaipsniui žaloja žmogaus organizmą, kenkia jo organų normaliai funkcijai. Tabako dūmuose yra apie 80 cheminių medžiagų, galinčių sukelti vėžinius susirgimus. Stai dėl ko plaučių vėžiu rūkantieji serga 25 kartus dažniau, negu nerūkantieji, skrandžio vėžiu — 12 kartų ir t. t.

Absoliuti ilgiau rūkantiųjų dauguma serga įvairiais kvėpavimo sistemos susirgimais (bronchitu, pneumos-

kleroze, plaučių išsiplėtimu), virškinamojo trakto susirgimais (gastritais, opalige, funkciniais skrandžio susirgimais) ir t. t.

Vienas surūkęs papirosas žmogaus organizme suardo 25 mlgr. vitamino „C“, kuris taip yra reikalingas augančiam vaikui ir paaugliui organizmui. Vitamino „C“ stoka neigiamai veikia žmogaus centrinę nervų sistemą. Dėl to susilpnėja atmintis. Rūkantieji naugliai blogiau mokosi, jie lėčiau įsisavina naujas žinias, greičiau pavargsta, jų fizinė jėga silpnėsnė. Dėl tos pačios priežasties ne vienas rūkantis negali būti geru sportininku. Jei paauglys pradėjo rūkyti ankstyvame amžiuje (9—11 metų), pastebimai sulėtėja jo augimas, sumažėja organizmo atsparumas, jis dažniau ir ilgiau serga įvairiomis ligomis. Sumažėjus apetitui, blogiau valgo, dirbdamas greičiau pavargsta. Kad tabakas veikia nuodijanti, kalba ir tai, kad nerūkantis paauglys gali mirti nuo apsinuodijimo, iš karto surūkęs 20 papirosų.

Viena iš dažniausių vaikų ir paauglių rūkymo priežasčių yra tai, kad jie nori pasirodyti jau esą „vyrai“.

234930 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14 74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiškų ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективный труд» («Коллективный труд») — орган Авиакцияского районного комитета КП Литвы в Авиакцияского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Rinko Panevėžio spaustuovės Anykščių skyrius, Pergalės 36, Spaudė Ukmergės spaustuovė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Indeksas 87262. Išleista antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusė „Pravdos“ formato. Tir. 11.250 Užsak. Nr. 940